

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 51. Zettortdeenä 19tä Dejembera 1835.

Streiffchana pahr tam, kà schuhja-
mas addatas taifa.

Geschdesmit libds astondesmit drahts gabbali tohy us weenu reisi ar schkehri nogreesti. Kad tas padarrihts, tad nogreestus drahts gabbalus diwds djesu gredjends weenu pahr ohtru leef, un tad tahdà wihsè taifm padarra, ka tohs uggunf farkanus nodedsina. Pehz tam tohs pee smilfschu afmina slihpè; pee schi darba tik dauds dsarksteles lehfa, kà deggofcha zepli.

Nu tohy drahts gabbali, kas paprecksch tiffkai dubbultas addatas bija un wehl abbòs gallòs ne bija slihpèri, tà kà gredjenà gult, eeksch weenfahrtigahm addatahm dalliti, prohti pahrgreesti; pehz tam us lakta ar sinaggeem ahmercem slihpri plaffani fisti: tad atkal nodedsina, un nu eesahf zaurumus kalt.

Zaurumus taifa tà, ka tohs wirfsu ar diweem fitteneem apsihine. Tahdas sikhmes ikkatrai addatai. Nu panemm kahds puiffs tebraudu nagli, usleef addatu us plaffanu fistu swinnu, un tad ar to addatà zaurumu eesitt. Tiffo zaurumu eesittis winsch addatu apgreesch, un to pufsi, kas zaur pirmu peurbfchanu masdauds eelihfufe, winsch us zeetu tebraudu atkal libdsenu un plaffanu fitt. Tahdà wihsè ikkatra addata ihpaschi peurbjama.

Labs strahdneeks weenà stunda 7 libds 800 addatahm zaurumus eesitt. Kad tik tablu gatawàs, tad addatas tohy pohrmetas, tas irr: tahs tà padarra, kà jau addata isfkattahs, kad to pehrkam. Pee schi darba addatneekam diwejadas wihles wajadfigas, un kad arri tas padarrihts, tad tahs djesu panne leef un wehl weenreis us fwehlamahm ohglehm nodedsina. Bet lai zaur daudsreisahm isdegfchanahm pahroleeku mihkftas un druppainas ne paliftu, deggofchas addatas auksta uhdeni leef, zaur tam tohy itt ahtri dschftas un zeetas. Nu addatas no

auksta uhdena isneimm un us sudmallahm aishubta, kur tahs spohschas pataifa. Tas tà noteek: rupjà drahnà tohy addatas reisu reisehm un masi afmini uskrauffiti; arri masdauds rahzinu elju peelej. Tà tohy addatas ar afminu swirgdehm un elju pa reisehm faliftas, un kad drahna peeprauta, fatihita un bakkis us sudmallahm aishubtihts.

Tur well bakki stary diweem dehleem 24 stundas. Tad atkal to isneimm, atraifa un addatas ar afmineem muzzà, kas ar sahgu skaidahm pilbita, eemett un well (wahlo). Zaur tam peellippuschi eljes-tauki noeet. Tulihit pehz tam addatas un wirsinnetas leetas, atkal kà paprecksch reisu reisehm uskrauffta un atkal no jaunna sudmallà nefs. Kad addatas tahdà wihsè spohschi darritas, tad beidscht tahs gluddenas pataifa. Tas atkal tà noteek: taggad afminu weetà fweefchu klijas jeb wijslabbakas un wijs-smalkakas sahgu skaidas neimm, eekaisa tahs stary addatahm un tad bakki atkal aistaisa un divi stundas sudmallà well. Ja nu addatas pilnigi gluddenas taiftas, tad addatu tschuppas us tahpelehm berr un fahrtàs ischkfirr, prohti leelàs un masàs, smalkàs un rupjàs. R—3.

Daschas mahnu eeraschas un blehnas, eeksch furrahm deewamschehl wehl dauds laudis allojahs un Kristus skaidrahm mahzibahm pretti turrah.

1) Kas bittes griboht eemantcht, tam wajagcht leelà peekideenà auli zittam nosagt, so paschu ar baltu drahnu isflauziht, isfwehpinaht un tuhdat kohkà uswilft, tad ar bitteshm labbi laimejotees.

2) Kas gawenu-taikà (precksch dseggufes) flaugajcht, tam drudsis jeb zitta wahjiba pee-fittotees, ar fo jabeidsjotees.

3) Kad auffs swanna, tad mirruschi winnâ pasaulê peeminnoht; bet kad winnu wahrdu usminnoht, tad tuhda! apstahjotees.

4) Kad us plintes stohbru utti nokaujoht, tad effoht samaitata.

5) No Deewa-wahrdeem dauds, jeb pawisfam neko ne wajjagoht sinnaht, jo sinnadams dauds grehkojoht; bet kas ne ko ne sinnoht, tam nekahds grehks ne tohpoht peelihdsinnahts; jo tapehz no mahzitajcem wissa elle effoht isbruggeta, ka tee wissu sinnoht.

6) Naktis laifâ kapsehtai garram staigadam labbaki derroht zeeti pee sehtas peespeestees; jo tad mirroni redsoht ka ne bihstahs un ne sfreenoht pakkat; bet kas garram eedams atpakkat sfattotees, tam teefoht galwa ohtradi atgreesta.

7) Kad no pirts isnahk, tad fakka: „labbwakkar“, un behrni wezzakeem rohku butsho; jo tas tif pat effoht, ka kad no basnizas pahrnahktu; ta wezzi laudis fakkoht, un tapehz, lai arri pufsdeena isnahktu, tai wakkara ne wehrpj.

8) Kas basniza sohlahs eet, un ne eijoh, tad ta weeta welns fehshoht.

9) Kad ehde kahda weeta eemettusees, tad to wajjagoht faukt par suddi, tad drihs isnihkfoht.

10) Kad frohgâ allu pehrfoht, tad ne wajjagoht neko stohpa atstah; jo to atlikfuschu allu frohdsineeks eeleijoh krahsnes speltê, lai tas zilweks kas to dshris, pee winna arween nahktu dsert. Kas nu ne spehjoht isdsert, lai labbak femmê isleijoh, ne ka traufa atstahjoht.

11) Kad suhdus no stalleem isweddoht, jeb kad gohwim noptautu sahli dohdoht, tad peens suhdoht.

12) Kas kahpostus fehjoht woi stahdoht un tanni paschâ deena tahryu eeraugoht, tam tahryi kahpostus noehdischoht. — Tad nu, kad jau tahryi kahpostus, wajjagoht dabhuht kapsehtas smiltis un ar tahm pahrkaisht, jeb kahdam no pirts ar perramu slohtu pliffam turp aisskreet, un frustam schkehrsam pehrt un ar wahrdeem probjam suhtih, tad wiffi pagallam.

13) Babbas arri stohlu sinnoht, ka zirzenus warroht isdsiht. Wajjagoht triju peektdeenu

wakkars durwis jeb lohgu attaisiht wallâ: tad neinm, ja gribbi man smeeklus darriht, maifes lahpsii jeb list un mett ar to par durwim laufâ, itt ka tee zirzeni tur buhtu wirsâ sakahpuschi un fakkî: eita weefini, eita nu zittur; schê jau deefgan effat mittuschî: eita nu zittur.

14) Wilkeem ne effoht brihw katrà laifâ gallu ehst. Zittâ mehnesi tee tohpoht ehbinati ar tahdu sawadu saldu maifi, kas no debbestin krihtoh un ka seepju gabbali isstattotees, zittâ tikka wehju rihjoht.

15) Blehdneekfeem effoht stohla, ka ta nauda ko isdohdoht atkal nahktoht atpakkat fülle. Wajjagoht — labbi ne sinnu kahda nakti — fakki pee basnizas nest, fur jau sawads wirzejs gadbotees. Papreeksch ta fülle, furrâ tas fakki eekschâ, ar trihs reis bewineem mesgleem zeeti jaaisseen, lai tif ahtri ne dabbu attaisiht wallâ. Kad nu ta nauda, ko par fakki praffisjîs rohka irr, tad, kamehr schis wirzejs ar atraisichamu darbojahs, jasteidsahs drihs eeksch kahdu ehlu tift, jo winsch to fakki tuhda! par widdu puschu plehschoht, un tas pahrdewejs no winna brehkschanas warroht kurlis palift, ja papreeksch eeksch kahdu ehlu naw tizzis. Un ta nauda, ko par fakki dabhujis effoht ta laimiga.

16) Drudsi ar labbdeenas dohschamu warroht zittam ardoht. Bet kad ohtris labbdeem dohd, tad drudschainais atfakka winnam ne dsirdoht: „lai tew tas, kas man!“ — Jeb woi zepia slohtu atschagarni jahdams us frusta zellu atstahj, lai tas, kas pahrt to sahkt brihmittees, to drudsi dabbu.

17) Kad kas nosagts, tad to lehti warroht atdabbuht, ja tif saglis turpat irr. Kad seftdeenas wakkara pirti cet, tad saylahz driggenes un mett tahs us pirts krahsni un nosakki kas saglim jadarra. Woi nu pawehl pascham rohka ardoht, woi turpat nolift fur nehmis; wiss ta noteekoht, ka pawehlehts.

18) Kad leetus usnahk plawa kandi mettoht jeb seenu grabhoht, un ne gribb ka leetus buhs aismem, tad wajjagoht steigtees pee kahrklafohka, to pahrtplehst, tad leetus us kafu pussi aiseetoht.

19) Effoht meschâ dauds tabdi kohli ko ug-
guns=kohlus sanz un tapehz lohti jafargajo-
tees, ka tahdus ne nemn balkeem; jo tahdam
kohkam effoht sanz laifs, kad winsch sahloht
degt pats no sewis, un kad tahds eefsch ehkas
tohpohlt likts, tad wiffa ehka eijohlt pohstâ. Ta-
pehz mahnu-tizzigi lohti fargajahs tahdus bal-
kus, kam arri diwi serdes effoht, buhweschangi
nemt. Un kad wiiani zaur meschu eet, tad teem
wiff mesch ar schahdeem ugguns=kohkeem pilns,
un drihs neweens labz buhs.

20) Pee daschahm wahjibahm, wifswairaf
pee drudscheem un dillama kaitehm mehds daschi
tâ darriht: eet fleppen basnizâ, un no wisseem
4. altara-stubreem druffas nokassa ar nasi un
nomett graffi semmê un tad atkal no fleegsna ap-
pakschas druszin mehslu jeb smiltschu pahneim;
to wiffu luypatinâ fakrahj un dohd slunneekam
eefschâ. Urri no zittu lauschu namma durwim
warroht nemt, bet jafargahs, ka laudis ne
manna.

21) Noflihduschu lohpu wilkam ne effoht
brihw aiskahrt.

22) Sagts kaffis effoht laimigs.

23) Garrimu-laikâ (Oktobera mehnesi) ne
buhz karstu uhdeni ugguns mallâ leet, jo ar to
teem garreem azzis ispluzzinoht, kas nosalluschi
tur fildotees.

24) Jaunâs ehkâs daschurei rohnahs melni,
zirzeneem lihdsigi taurini, ko tarfanus nosanz;
ja schohz griboht isdsiht, tad waijagohlt krahfui
kurrinaht ar wezzeem stalla kohkeem.

25) Kad gohwis Mikkelâ-deenas waffarâ
mahjâ nahdamas sahli muttê neffoht, tad tai
seemâ lohpeem badz buhschoht.

26) Leeldeenâs rihtâ mulki laudis preefsch
faules lehkschanâs istabu slauka un mehslus us
leelzettu mett, lai bluffas behg.

27) Kad zuhkas suhdu pahj juntu sweeschoht,
tad schihdam pahitari fajuhloht.

28) Kad arrajs ar dsihdamu eejuhgtu arkli
no sawa darba pahrnahloht, tad kurmi lihds sa-
nahloht; tapehz tee atkal us tahdu paschu wihst
jaisweddohht, kâ eewessi. Zitti atkal Wasilahw-
ju deenâ gallu zepj un to eefinu glabba, ar ko

pawaffarâ dahrsa stuhrus isbakstih, lai kurmi
behg.

29) Kas demineem kurmeem sawâ rohkâ lee-
loht nomirt, tam rohka effoht spehziga wahjibas
ahrsteht.

30) Kad pehrfons sperr, tad frustu mett
preefschâ, lai welns ne peefittahs.

31) Kas arween wellu peeminnoht, tas ef-
foht tukls.

32) Mikni laudis, kas atreebscham lohti zeem,
stahsa, ka warroht zittu kurlu pataisih. Kad
kahds istabâ woi zittâ ehkâ ko runna, un ohtrâ
ais durwim klausahs, tad janemmoht jaunâs
mahlu pohds un jafweeschoht us tahm durwim
ais kurrehm ohtrâ klausahs un jafakloht: kaut
tu kurlis paliktu! —

33) Kas leeldeenâ pahtagu wihjoht, tas sa-
wâ muhschâ pahtagu wairâ rohkâ ne nemschoht.

34) Kas peektâ waffarâ auflas wihjoht, tas
naktis krahjoht.

35) Kas gawenu peektdeenâs malku woi zit-
tas leetas no meschâ pahrweddohht, tam to gaddu
wiffâs mallâs tschuhfkas atrohnotees.

36) Ragganu daschurei atrohdohht stalli par
dakschahm pahrwehrtuschu, un kad tahs dakschas
pahrpleschoht, tad arri raggana sawâ mahjâ
pahrpleshta atrohnotees.

37) Pirimâ gawenu swehtdeenâ jaeestahda puf-
fuzirnisch satruhdetâ sirga galwâ, un tam wai-
jagohht augt lihds leelai peektdeenai, tad janem-
moht lihds basnizâ, un kad tur to seedu ohschohht,
tad warroht tai azzumirkli wiffâs ragganas pa-
sist.

38) Ugguns wahtes peektâ waffarâ ar ug-
guni apschilt.

39) Kad affinis no deggana pill, tad eetez-
zima eefsch meeta zaurumu, un atkal ar to pa-
schu meetu to zaurumu aiskahsch. Bet kad to
meetu atkal eesprausch, tad druszin atkal jaat-
welk us augschu; jo kad ne atwelk, tad pehz ne
kahdu sinalku ne warroht ohst.

40) Kas sweescham woi kaiminam sawas loh-
pu saites aisdohdohht, tam wiffi walgôs seenami
lohpi nosprahstohht.

41) Wabbes deenâ wiffâs aitas eijohlt basni-

žā; tapeh; preefch schahs deenas tahs naw ja-
zehry; jo tad willainas apfmeiſoht tahs plikkaſ.

42) Plikka addatu ne warroht obtram doht.

43) Kad labbiba ſeed, tad flehts dirwis walfā
jaturr.

44) Waſſarā ne warroht ſpohli eeliſt rattinā,
nedſ peektdeenas willu wehryt.

45) Kad lohpu kam pahrdohd, tad kuſchki
ſpalwu no ta iſrauj, lai laime lohpu libd; ne
aiſeet.

Teefas fluddinaſchanaſ.

Uſ pawehleſchanaſ tahs Keiſerifkaſ Majeſteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 2c. 2c. 2c.,
tohp no Krohna Behrſumuiſchāſ pagafſta teefas wiſſi
tee, kam kahdaſ taiſnaſ parradu praſſiſchanaſ pee ta
Sprigauku muiſchāſ (Wilhelminenhof) ſaimneeka Pul-
ku Judrika buhtu, par kurra mantu konkurſe ſpreeſta,
uſaizinati, libd; 11tu Janwar 1836, pee ſaudeſcha-
naſ ſawaſ teefas pee ſchihs pagafſta teefas peeteiktees.

Krohna Behrſumuiſchā, 16tā Dezember 1835. 3
(Z. S.) H. Sille, peeſchdefaiſ.
(Nr. 808.) Müller, pagafſta teefas ſfrihweris.

Uſ pawehleſchanaſ tahs Keiſerifkaſ Majeſteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 2c. 2c. 2c.,
tohp no Krohna Reſchamuiſchāſ pagafſta teefas wiſſi
tee, kam taiſnaſ praſſiſchanaſ pee ta Zann-Platonēſ
ſaimneeka Pulku Samela buhtu, par kurra mantu
ſchodeen konkurſe noſpreeſta, uſſaukti, 8 neddelu ſtar-
pā pee ſchahs teefas peeteiktees, zittadi neweēnſ wairſ
ne tapſ klaufiht.

Krohna Reſchamuiſchāſ pagafſta teefa, 13tā No-
wember 1835. 2
Zohm Gedbert, peeſchdefaiſ.
G. Paulborn, pagafſta teefas ſfrihweris.

Wiſſi tee, kam kahdaſ taiſnaſ parradu praſſiſchanaſ
pee ta Behrſumuiſchāſ ſaimneeka Weiſu Judrika
buhtu, par kurra mantu konkurſe ſpreeſta, tohp uſ-
ſaukti, libd; 18tu Janwar 1836 ar ſawahm praſſi-
ſchanaſ pee ſchihs pagafſta teefas peeteiktees, jo
wehlaſi neweēnſ wairſ ne tapſ klaufiht.

Behrſumuiſchāſ pagafſta teefa, 23ſchā Nowember
1835. 2
(Z. S.) +++ Zaune Willum, pagafſta wezzakais.
(Nr. 35.) Leonh. Aulerhuff, pagafſta teefas ſfrihweris.

Edeneſ uhdenſ-ſudmallāſ kā arri frohgſ, un Wel-
ſeſ muiſchāſ mohdereſchana, tapſ no Jahneem 1836
libd; Jahneem 1839 uſ trim gaddeem wairakſohlita-
jeem uſ arrenti iēdohti. Kam patiktu ſcho arrenti
uſnemt, lai 8tā un rotā Janwar 1836 pee Kuldigaſ
pagafſta teefas peeteizahſ.

Kuldigaſ gagafſta teefa, 4tā Dezember 1835. 2
(Nr. 5.) S. Willewiez,
muiſchāſ walbitaja weetā.

Zittas fluddinaſchanaſ.

Sohdumuiſchāſ puſſmuiſchā, Maſā Seſſawā,
ſweſcha gohwiſ peeklibduſi. Kam ſchi gohwiſ pee-
derretu, tohp uſaizinahtſ, 6 neddelu ſtarpā no ap-
palkſchraſſitaſ deenaſ ſawu gohwiſ panemt, un to nau-
du aiſmalſaht, kaſ gohwiſ labbad iēchreta.

Acclā Sohdumuiſchā, 23ſchā Nowember 1835. 1
Muiſchāſ waldiſchana.

Mohdereſchana no 120 ſlauzamaſhm gohwim, kā
arri 3 frohgi, Kapſchdeſ muiſchā ne taht no Lecpajaſ,
tapſ no Jahneem n. g., t. i. no 12ta Juhni 1836 uſ
weenu gaddu uſ arrenti iēdohti. Kam patiktu ſcho
arrenti uſnemt, lai 20tā Dezembera deenā Kapſchdeſ
muiſchā peeteizahſ, kur ſcha mohdereſchana un ſchee
frohgi wairakſohlitajam tapſ eēdohti. — 1

S i n n a.

Zeem, kam patihkamaſ buhtu, ſchahs Latweeſchu Uwiſeſ ir turpinaſ laſſiht, ſcheit tohp
ſinnamaſ darrihtſ, ka tahs arri nahkoſchā 1830tā gaddā tapſ rakſitaſ. Maſſa, apſtelleſchana
un wiſſas zittas lectaſ palikſ kā preeſchlaikā, bet ka warretu ſinnaht, zik awihichu lappāſ
buhſ likt rakſtōſ eeſpeeſt, tad ikkatſ gohbigſ laſſitaſ tohp luhgtſ, Eteffenhagen kungam pee
laika to uſdoht, ka taſ pirzeju wahrduſ un naudu warretu ſalaſſiht. Jo tee, kaſ wehlaſi
ſchahſ lappinaſ apſtellehſ, ne warrehſ par launu nemt, kad tee tohpſ pirmajuſ nummernſ ne
dabbuhſ libd;.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallāſ-gubernementu augſtaſ waldiſchanaſ puſſeſ: Hoſraht von Braunſchweig, grahm. pahrluhkoſaiſ,
No. 473.